EMANET

Emanet Kavramı:

- Emanet, "emn" kökünden gelir. "Emn" ise korku ve endişeden emniyette, güvende olmaktır. Emanet, hıyanetin zıttı olarak güvenilir olma, bir kişiye geçici olarak bırakılan şey anlamında kullanılır.

- Emanet kelimesinin âyet ve hadislerde çok farklı anlamları vardır. İnsanın, Allah'a, ailesine, içinde bulunduğu topluma, hayvanlara ve doğal çevresine, hatta insanlığa karşı görev ve sorumluluklarından tutunuz da, korunmak üzere geçici bir süre için yanında bırakılan eşyaya varıncaya kadar hepsine emanet denmiştir.

- Özetle; **İnsanın sorumluluk alanına giren her şey emanettir.**

- Rasulullah buyurdular ki:
- كُلُّكُمْ رَاعٍ وَمَسْئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ، فَالإِمَامُ رَاعٍ وَهُوَ مَسْئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ، وَالرَّجُلُ فِي أَهْلِهِ رَاعٍ وَهُوَ مَسْئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ، وَالمَرْأَةُ فِي بَيْتِ زَوْجِهَا رَاعِيَةٌ وَهِيَ مَسْئُولَةٌ عَنْ رَعِيَّتِهَا، وَالخَادِمُ فِي مَالِ سَيِّدِهِ رَاعٍ وَهُوَ مَسْئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ
- *"Hepiniz çobansınız ve hepiniz çobanlığınızdan sorumlusunuz. Devlet Başkanı üstlendiği görevden sorumludur. Kişi ailesinin koruyucusu ve eli altında olanlardan sorumludur. Kadın, eşinin, evinin koruyucusu ve eli altında bulunanlardan sorumludur. Hizmetçi, efendisinin malının koruyucusu ve eli altında bulunanlardan* sorumludur. Dikkat ediniz. *Hepiniz çobansınız ve hepiniz çobanlığınızdan sorumlusunuz." [1]*

[1] Buhari.

Peygamberliğin Sıfatlarından Emanet:

- Bu sıfat, peygamberlerin her yönü ile güvenilir olduklarını ifade eder. Esasen insanların güvenmediği bir kimsenin peygamber olarak görevlendirilmesi düşünülemez. Çünkü peygamber, Allah ile kulları arasında elçidir. Böyle bir kimse güvenilir olmazsa insanlar ona inanır ve söylediklerini dinler mi?

Allah’ın Emaneti:

- Hiç şüphe yok ki, insanın ilk sorumluluğu, kendisini yaratan ve akıl gibi üstün yetenekler veren Allah'a karşı olan sorumluluğudur.

- إِنَّا عَرَضْنَا الأَمَانَةَ عَلَى السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضِ وَالْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَنْ يَحْمِلْنَهَا وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا وَحَمَلَهَا الإِنْسَانُ إِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولاً

- ***“Biz emaneti göklere, yere ve dağlara arz ettik. Onlar onu yüklenmeye yanaşmadılar, ondan korktular da onu insanoğlu yüklendi. O gerçekten çok zalim ve cahildir.”*** [2]

[2] Ahzab, 72.

- Ayeti Kerimede bahsedilen “emanetler”, sadece dini emir ve yasaklar olmayıp insanın sorumlu tutulduğu, kendi maddi ve manevi varlığı, aile ve çocukları, yaşadığı çevresiyle bütün alanları kapsamaktadır.
- Rasulullah buyurdu ki:
- **أَنَّ الْأَمَانَةَ نَزَلَتْ مِنَ السَّمَاءِ فِي جَذْرِ قُلُوبِ الرِّجَالِ، وَنَزَلَ الْقُرْآنُ فَقَرَءُوا الْقُرْآنَ، وَعَلِمُوا مِنَ السُّنَّةِ**
- *“Şüphesiz ki emânet insanların kalplerinin derinliklerine kök salıp yerleşti. Sonra Kur’an indi. Bu sâyede insanlar Kur’an’dan okuyarak ve sünnetten emâneti öğrendiler.”*[3]

[3] Buhari.

- Bu sorumluluklarını yerine getirmediği takdirde şu ayetin muhatabı olmaktan kendini kurtaramaz.
- **يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لاَ تَخُونُوا اللهَ وَالرَّسُولَ وَتَخُونُوا أَمَانَاتِكُمْ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ**
- ***"Ey iman edenler! Allah'a ve peygamberine hainlik etmeyiniz ki bile bile kendi emanetlerinize hıyanet etmiş olmayasınız."*** [4]

---

[4] Enfal, 27.

Rasulullah’ın Emanetleri

- Rasulullah buyurdular ki:
- تَرَكْتُ فِيكُمْ أَمْرَيْنِ لَنْ تَضِلُّوا مَا تَمَسَّكْتُمْ بِهِمَا: كِتَابَ اللهِ وَسُنَّةَ نَبِيِّهِ
- *“Size iki şey bırakıyorum. Bunlara sahip çıktığınız sürece sapıtmazsınız: Allah’ın kitabı ve Peygamberinin sünneti.”*[5]

[5] Muvatta.

Üzerimizdeki Bazı Emanetler:

Kamunun Emaneti:

- Mü'minin yüklendiği emanetlerden birisi de kamuya ait işlerdir.

- إِنَّ اللهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الأَمَانَاتِ إِلَى أَهْلِهَا وَإِذَا حَكَمْتُمْ بَيْنَ النَّاسِ أَنْ تَحْكُمُوا بِالْعَدْلِ إِنَّ اللهَ نِعِمَّا يَعِظُكُمْ بِهِ إِنَّ اللهَ كَانَ سَمِيعًا بَصِيرًا

- ***"Allah size emanetleri ehline vermenizi ve insanlar arasında hükmettiğiniz vakit, adâletle hükmetmenizi emrediyor. Allah size ne kadar güzel öğüt veriyor. Şüphesiz Allah her şeyi bilen ve görendir.”***[6]

- Bu âyet’i kerimenin şu olay üzerine nazil olduğu rivâyet edilmektedir:

[6] Nisa, 4/58.

- İslâmiyetten önce Kâbe ile ilgili bazı hizmetler belli kişiler tarafından yürütülüyordu. Peygamberimiz Mekke'yi fethettiği gün Kâbe'nin anahtarlarını Osman b. Talha b. Abdüddâr taşıyordu. Peygamberimiz bu zâtı çağırtarak Kâbe'yi açmasını emretti. Orada hazır bulunan peygamberimizin amcası Hz. Abbas, eskiden sorumluluğunda bulunan hacılara su dağıtma görevi ile beraber Kâbe anahtarlarının da kendisine verilmesini istedi. Bunun üzerine bu âyet-i kerime nâzil oldu. Peygamberimiz de Kâbe'nin anahtarlarını eskiden beri taşıyan Osman b. Talha'ya vererek:
- -Ey Ebû Talha evlâdı, atalarımızdan kalma olan Kâbe kapıcılığı sizde kalmak üzere, işte anahtarlarını alınız, bunu, haksızlık yapmadan hiç kimse sizden alamaz, buyurdu ve anahtarlarını eskiden olduğu gibi aynı sahibine verdi.

- Bir adam Peygamberimize gelerek sorar: Ey Allah'ın Resûlü, kıyâmet ne zaman kopacak? Peygamberimiz:
- «إِذَا ضُيِّعَتِ الأَمَانَةُ فَانْتَظِرِ السَّاعَةَ»
- *"Emânet zayi olduğu zaman kıyâmeti bekle"* buyurur.
- Adam bunu anlayamamış olacak ki tekrar sorar:
- كَيْفَ إِضَاعَتُهَا يَا رَسُولَ اللَّهِ؟
- Emânetin zayi olması nasıl olur?
- Bunun üzerine Peygamberimiz şöyle buyurur:
- «إِذَا أُسْنِدَ الأَمْرُ إِلَى غَيْرِ أَهْلِهِ فَانْتَظِرِ السَّاعَةَ»
- *"İşler ehil olmayan kimselere verildiği zaman kıyâmeti bekle"*[7]

[7] Buharî.

- Ebû Zer anlatıyor: Peygamberimize:
- قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَلاَ تَسْتَعْمِلُنِي
- “Ey Allah'ın Rasûlü, beni vali yapmıyor musun?” dedim.
- Peygamberimiz şöyle buyurdu:
- يَا أَبَا ذَرٍّ إِنَّكَ ضَعِيفٌ وَإِنَّهَا أَمَانَةٌ وَإِنَّهَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ خِزْىٌ وَنَدَامَةٌ إِلاَّ مَنْ أَخَذَهَا بِحَقِّهَا وَأَدَّى الَّذِي عَلَيْهِ فِيهَا
- *“Ebû Zer, sen zayıfsın, bu valilik bir emanettir, kıyâmet gününde gerçekten bir perişanlıktır. Ancak onu hakkıyla alan o hususta üzerine düşeni yapan müstesnâ”*[8]

[8] Müslim.

- Hz. Ömer anlatıyor: Hayber gazasının vuku' bulduğu gün Hz. Peygamber’in ashabından birkaç kişi gelerek: Filân şehîd, filân şehiddir, dediler. Nihayet bir adamın yanına uğrayarak (onun hakkında da) filân şehiddir, dediler. Bunun üzerine Rasulullah şöyle dedi:
- **«كَلَّا، إِنِّي رَأَيْتُهُ فِي النَّارِ فِي بُرْدَةٍ غَلَّهَا – أَوْ عَبَاءَةٍ –»**
- *«Hayır! Ben onu (ganimetten) aşırdığı bir hırka yahut bir abadan dolayı cehennemde gördüm.»* dedi.
- Bundan sonra Rasulullah:
- **يَا ابْنَ الْخَطَّابِ، اِذْهَبْ فَنَادِ فِي النَّاسِ، أَنَّهُ لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ إِلَّا الْمُؤْمِنُونَ**
- *«Ey Hattaboğlu! Git ve; Cennete müminlerden başkası giremez! diye cemaatin içerisinde nida et!»* buyurdu

- قَالَ: فَخَرَجْتُ فَنَادَيْتُ: أَلَا إِنَّهُ لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ إِلَّا الْمُؤْمِنُونَ

- Ben de çıktım ve: Dikkat! «cennete müminlerden başkası giremez» diye nida ettim.[9]

[9] Müslim.

Bir Hatıra:

- Mahir İz hocaya gerek siyâsi konularda, gerekse gündelik hayatta görev verilecek insanın özellikleri sorulduğunda şöyle cevap verirmiş:
- "Bir iş için aradığınız adamda sırasıyla şu üç vasıf bulunmalı"
- **İşini iyi bilen ve yapan (liyâkat ve ehliyet sahibi),**
- **Doğru ve dürüst,**
- **İnançlı ve dindar.**
- Yanındakiler: "Hocam inançlılığı ve dindarlığı birinci sırada bulunması gerekmez mi? Siz onu üçüncü sıraya bıraktınız" dediklerinde Hoca şu manidar cevabı vermiş:
- "Oğlum siz câmiye imam veya tekkeye şeyh arıyorsanız dediğiniz doğru. Ama işe adam arıyorsanız, doğrusu adamın önce işini bilmesidir. İşini bilmeyen bir doktor, beceriksiz bir avukat veya âciz bir siyasetçi inançlı ve dindar olsa, ama doğru ve dürüst olmasa ne faydası var? Öyleyse doğru sıralama budur."

Bir Hikaye:

- Yavuz Sultan Selim, bir gün Sadrazam Piri Mehmet Paşayı huzuruna çağırdı. O'na:
- "Lalam! Allah'ın izni ve yardımı ile Mısır ve Arabistan'ı ülkemiz sınırlarına dâhil ettik. Böylece Hadimü'l-Haremeyn (Mekke ve Medine'nin hizmetkârı) ünvanını elde ettik. Hazinemizi de ağzına kadar altın ile doldurduk. Bundan sonra Devlet-i Aliyye'nin yıkılması söz konusu olur mu?" diye sordu.
- Piri Mehmet Paşa, Padişaha şu cevabı verdi:
- "Sultanım! Bu dediğin hâlde iken, elbette devlet için yıkılma söz konusu olmaz. Ancak zamanla üç şey devlete ârız olursa, o zaman yıkılma mukadder olur:
- 1- Sadrazamlık her ne sebeple olursa olsun devlet idaresinde ilim ve maharetli olan ehil kimselere verilmez, câhil, ahmak, dalkavuk, emânete ehil olmayan kimselere teslim edilirse...

- 2- Rüşvet kapısı açılır, her tür melanet akçe ile meşru hâle getirilir, rüşvet sebebiyle haksız olan kuvvetli haklı, haklı olan ise zayıf haksız muamelesi görür hâle gelinirse…
- 3- Devlet idaresinin yürütülmesinde önem arz eden makamlara oturtulanlar, hanımlarının istek ve kaprisleri istikâmetinde hareket eder, icraat yapar hâle gelirlerse...
- Sultanım, işte o zaman devletin yıkılması kaçınılmaz olur.
- Yavuz Sultan Selim, Sadrazamın bu sözlerini dinleyince doğruluğuna işaret ederek:
- "Bunları yapacak olanların şerrinden Allah, milletimizi ve devletimizi korusun ve kurtarsın" diye dua etti.

Ailemiz:

- Ailemiz ve çoluk çocuğumuz önemli emânetlerimiz arasındadır. Çocuklarımızın eğitilmesi, her türlü zararlı akımlardan uzak tutularak, dinimiz, vatanımız ve milletimiz için yararlı olacak şekilde yetiştirilmesi görevlerimiz cümlesindendir. Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyurulmaktadır:

- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قُوا أَنْفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ...

- ***"Ey mü'minler! Kendinizi ve ailenizi, yakıtı insanlar ve taşlar olan cehennemden koruyun."***[10]

[10] Tahrim, 6.

- Çocuklarımızı cehennemden korumanın ilk şartı da onları iyi bir Müslüman olarak yetişmesine çalışmaktır:
- Rasulullah buyurdu ki:
- مَا نَحَلَ وَالِدٌ وَلَدًا مِنْ نَحْلٍ أَفْضَلَ مِنْ أَدَبٍ حَسَنٍ
- *"Hiçbir baba çocuğa güzel terbiyeden daha üstün bir hediye vermiş olamaz."*[11]

[11] Tirmizî, Birr, 33 (1952)c. 4 s.338

Sağlığımız:

- Bu bedenimiz ve bedenimizin selameti olan sağlığımız da bize bir emanet olup sağlığı tehdit eden şeylere karşı dikkatli olmak da bir müslümanın üzerine düşen görevlerden biridir.

- Rasulullah buyurdu ki:
- اِغْتَنِمْ خَمْسًا قَبْلَ خَمْسٍ: شَبَابَكَ قَبْلَ هَرَمِكَ، وَصِحَّتَكَ قَبْلَ سَقَمِكَ، وَغِنَاكَ قَبْلَ فَقْرِكَ، وَفَرَاغَكَ قَبْلَ شُغْلِكَ، وَحَيَاتَكَ قَبْلَ مَوْتِكَ
- *"Ölümden önce hayatının, hastalığından evvel sağlığının, meşguliyetinden önce boş vakitlerinin, ihtiyarlığından önce gençliğinin, yoksulluğundan önce zenginliğinin kıymetini bil.*" [12]

[12] Beyhâkî, Şuabü'l- Îman, 7/263; Fethu'l-Bari Şerhu Sahihi Buharı, 13/10

Malımız:

- Rasulullah buyurdu ki:

- لَا تَزُولُ قَدَمَا عَبْدٍ يَوْمَ الْقِيَامَةِ حَتَّى يُسْأَلَ عَنْ عُمُرِهِ فِيمَا أَفْنَاهُ، وَعَنْ عِلْمِهِ فِيمَ فَعَلَ، وَعَنْ مَالِهِ مِنْ أَيْنَ اكْتَسَبَهُ وَفِيمَ أَنْفَقَهُ، وَعَنْ جِسْمِهِ فِيمَ أَبْلَاهُ

- *"Hiç kimse kıyâmet günü (beş şeyden) ömrünün nerede ve ne sûretle tükettiğinden, gençliğini nerede ve nasıl yıpratıp çürüttüğünden, malını nasıl kazanıp nerelere harcadığından, elde ettiği bilgi ile ne yaptığından sorguya çekilmedikçe Allah'ın yüce katından ayrılamayacaktır''*[13]

[13] Tirmizî, Kıyâme, 1 (2416) c.4 s. 612

Vatanımız:

- Vatan bir emanettir. Vatan bir toprak parçasıdır, ama her toprak parçası vatan değildir. Vatan, uğrunda şehitlerin kanlarını akıttıkları toprak parçasıdır.

- **"Toprak, eğer uğrunda ölen varsa vatandır."** sözü bunu güzel ifade etmektedir. Vatan bir müslümanın her şeyidir. Çünkü din, namus, şeref ve bağımsızlık gibi kutsal değerler ancak vatan sayesinde kazanılabilir. Bu sebeple atalarımız **"Vatan sevgisi imandandır"** demişlerdir.

- İşte atalarımız bu cennet vatanı, uğrunda şehit olarak, kanlarını akıtarak bize emanet etmişlerdir. Bu emaneti korumak bizim görevimizdir. Bu güzel vatanı bir taraftan düşmandan korurken diğer taraftan onu imar edip güzelleştirecek ve bizden sonrakilere korumak üzere teslim etmeliyiz.

- **Dünyamız:**

- Doğa da bir emanettir. Allah dünyamızı bir denge içinde yaratmıştır.
- وَالسَّمَاءَ رَفَعَهَا وَوَضَعَ الْمِيزَانَ أَلاَّ تَطْغَوْا فِي الْمِيزَانِ

- ***"Göğü Allah yükseltti ve dengeyi koydu. Sakin dengeyi bozmayın".***[14]
- Doğal denge bozulduğunda karalarda, sularda ve havamızda çok büyük sorunlar çıkacaktır. Yaşadığımız çevrenin kara, hava, su, bitki ve hayvanlarıyla doğal dengesini iyi koruyamazsak, karşılaşacağımız maddi ve manevi sıkıntıların sorumlusu bizler olacaktır.

[14] Rahman, 55/ 7-8

- ظَهَرَ الْفَسَادُ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ أَيْدِي النَّاسِ لِيُذِيقَهُمْ بَعْضَ الَّذِي عَمِلُوا لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ

- ***“İnsanların bizzat kendi işledikleri yüzünden karada ve denizde düzen bozuldu ki Allah yaptıklarının bir kısmını onlara tattırsın; belki de (tuttukları kötü yoldan) dönerler.”***[15]

[15] Rum, 41.

Emanete Riayetin Önemi:

- Kur'an-ı Kerim'de müminin özellikleri sayılırken emanete de yer verilmiştir.
- {وَالَّذِينَ هُمْ لأَمَانَاتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ}
- ***"O mü'minler ki, emanetlerine ve ahitlerine riâyet ederler."***[16]

******

- ...فَإِنْ أَمِنَ بَعْضُكُمْ بَعْضًا فَلْيُؤَدِّ الَّذِي اؤْتُمِنَ أَمَانَتَهُ وَلْيَتَّقِ اللّهَ رَبَّهُ...
- ***"Birbirinize bir emânet bırakırsanız, emânet bırakılan kimse o emâneti (zamânı gelince) sahibine versin ve bu hususta Allâh'tan korksun."***[17]

---

[16] Müminun, 8.
[17] Bakara, 283.

- Rasulullah buyurdular ki:
- «لَا إِيمَانَ لِمَنْ لَا أَمَانَةَ لَهُ»
- *"Emaneti olmayanın imanı yoktur (yani olgun mü'min değildir.)"*[18]

******

- Rasulullah buyurdular ki:
- " آيَةُ الْمُنَافِقِ ثَلاَثٌ: إِذَا حَدَّثَ كَذَبَ، وَإِذَا وَعَدَ أَخْلَفَ، وَإِذَا اؤْتُمِنَ خَانَ "
- *"Münafığın alâmeti üçtür: Konuştu mu yalan söyler, söz verirse sözünde durmaz. Kendisine bir şey emânet edilirse ona hıyanet eder."*[19]

[18] Musannef-i Ebi Şeybe.
[19] Buhari.

- Rasulullah buyurdu ki:
- إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ إِذَا أَرَادَ أَنْ يُهْلِكَ عَبْدًا، نَزَعَ مِنْهُ الْحَيَاءَ، فَإِذَا نَزَعَ مِنْهُ الْحَيَاءَ، لَمْ تَلْقَهُ إِلَّا مَقِيتًا مُمَقَّتًا،
- *"Hiç şüphesiz Azîz ve Celîl olan Allâh, bir kulu helâk etmeyi murâd ettiği zaman, ondan hayâyı çekip alır. Hayâyı alınca, o kul gazaba uğrayan biri olur.*
- فَإِذَا لَمْ تَلْقَهُ إِلَّا مَقِيتًا مُمَقَّتًا، نُزِعَتْ مِنْهُ الْأَمَانَةُ، فَإِذَا نُزِعَتْ مِنْهُ الْأَمَانَةُ، لَمْ تَلْقَهُ إِلَّا خَائِنًا مُخَوَّنًا،
- *Gazaba uğradığı zaman, ondan emânet (güvenilirlik) kaldırılır. Emânet kaldırılınca, o ancak hâin olur.*

- **فَإِذَا لَمْ تَلْقَهُ إِلَّا خَائِنًا مُخَوَّنًا، نُزِعَتْ مِنْهُ الرَّحْمَةُ، فَإِذَا نُزِعَتْ مِنْهُ الرَّحْمَةُ، لَمْ تَلْقَهُ إِلَّا رَجِيمًا مُلَعَّنًا، فَإِذَا لَمْ تَلْقَهُ إِلَّا رَجِيمًا مُلَعَّنًا، نُزِعَتْ مِنْهُ رِبْقَةُ الْإِسْلَامِ**
- *Hâin olduğu zaman, kendisinden rahmet kaldırılır. Rahmet kaldırılınca, o ancak lânete uğrar, mel'ûn olur. Lânete uğradığı ve mel'ûn olduğu zaman da, kendisinin İslâm ile olan bağı koparılır!"*[20]

---

[20] İbn Mace, Fiten, 27.

- Rasulullah buyurdu ki:
- «أَدِّ الْأَمَانَةَ إِلَى مَنِ ائْتَمَنَكَ، وَلَا تَخُنْ مَنْ خَانَكَ»
- *“Sana emânet bırakanın emânetini (vaktinde) iâde et. Sana ihânet edene (bile) ihânet etme!”*[21]

[21] Ebu Davud

Bir Hikaye:

- Büyük velilerden Zünnun-u Basriye biri:
- “Bana ismi azamı emanet edip de öğretsen,” der dururmuş. Zünnun bunun ısrarına dayanamayarak bu adama, mendil içinde sarılı bir şey verir ve:
- “Üç güne kadar sende kalsın emanet olarak, sonra senden alırım” der.
- Adam mendili alıp eve götürür ve evde merak edip dayanamayarak mendili açınca mendilden bir fare çıkar ve kaçar. Adam hemen hazrete gider ve sitemde bulunur. Zünnun da adama; “Ben seni imtihan etmiştim ki kaybettin. Sen bir fare emanetini elinde tutamıyorsun, nasıl olur da ismi azamı sana emanet ederim”, demiş.

Bir Hikaye:

- Tüccarın biri ticaret için sefere çıkarken ambardaki buğdayları bir arkadaşına emanet etmiş. Emanet ettiği arkadaşı ise buğdayları satıp parasını da bir güzel yemiş. Tüccar uzun seferinden dönünce buğdayları arkadaşından istemiş. Arkadaşı:
- Vallahi dostum buğdayı fareler yiyip bitirdi. İki yüz çuval buğdaydan hiçbir şey bırakmadılar demiş.
- Zeki tüccar arkadaşının çocuğu evinin önünden geçerken içeri almış ve eve saklamış. Ertesi gün arkadaşını pek kederli görünce sebebini sormuş. Arkadaşı:
- Hiç sorma dostum oğlumu kaybettim... demiş. Tüccar:
- Ben oğlunu gördüm. Dün bir kartal havalandırıp götürdü, demiş. Arkadaşı inanmamış:

- “Nasıl olur demiş, koskoca çocuğu bir kartal götürür.” Hemen tüccar bu sözü fırsat bilip:.
- “İki yüz çuval buğdayı yumruk kadar fare nasıl yiyip bitirdi ise senin çocuğunu da kartal öylece götürdü, demiş.
- Arkadaşı çaresiz kalınca tüccara buğdayını vermek mecburiyetinde kalmış.

Şiir:

Haya sıyrılmış, inmiş: Öyle yüzsüzlük ki her yerde...
Ne çirkin yüzler örtermiş meğer o incecik perde!
Vefa yok ahde hürmet hiç, emânet lafz-ı bî-medlûl;
Yalan raiç hıyânet mültezem her yerde, hak meçhûl.
Ne tüyler ürperir, yâ Rab, ne korkunç inkılâb olmuş!
Ne din kalmış, ne îman, din harâb, îman turâb olmuş

<u>Şiir:</u>

Helak oldu, korkup hıyanete göz yuman,
EMANETİ korumaktan çekinen, uzak duran,
Dini de insaniyeti de terk etti,
Uğradığı musibetler birbirini takip etti.